GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr 6955. Lwów, czwartek, 24 stycznia 1924. Rok XV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. | Cena pojedynczego egzemplarza 150.000 Mp. Na dworcach poza Lwowem 180.000 Mp. | Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). | Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73 i 291). | Telefon Redaktora Naczelnego 290. | Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Zgon Lenina.

Rząd Baldwina upadł.

Jak opiewa ustawa emerytalna.

Co mówi b. premjer Witos o uzdrowieniu parlamentaryzmu polskiego.

(Oryginalny wywiad sprawozdawcy „Gazety Porannej").

BRAKI WŁADZY USTAWODAWCZEJ I WYKONAWCZEJ. — SEJM PARALIŻOWAŁ NIERAZ PRACĘ WŁADZ WYKONAWCZYCH. — SEJM MUSI BYĆ CZYSTEM I ZDROWEM ŹRÓDŁEM PRAWA I WŁADZY. — NIE POLSKA DLA SEJMU, LECZ ODWROTNIE. — ZADANIA I CELE PSL. W DZIEDZINIE WZMOCNIENIA POWAGI PAŃSTWA. — ZMNIEJSZYĆ LICZBĘ POSŁÓW. — PARLAMENTARYZM POLSKI MUSI SIĘ RATOWAĆ.

Warszawa, 22. stycznia.

Warszawski korespondent „Gazety Porannej" zwrócił się do Prezesa Witosa z prośbą o udzielenie swej opinji o wynikach trzydniowych narad klubu parlamentarnego PSL.

Poseł Witos odpowiedział:

— Jesteśmy szczerymi zwolennikami parlamentu i demokracji, to też wszelkie zarzuty jakichkolwiek zakusów reakcyjności i prób rzekomego zamachu na prawa demokracji, z naszej strony musimy jak najbardziej kategorycznie odeprzeć.

Los Państwa Polskiego w wielkiej mierze zależy od jego urządzeń, a parołetnia praktyka życia parlamentarnego w Polsce wykazała wielkie braki tychże, tak w dziedzinie władzy ustawodawczej, jak też i wykonawczej. Ani jedna ani druga nie spełniły należycie swego zadania, a bardzo często pozatem wchodziły sobie w drogę, mieszając kompetencje.

Szczególnie Sejm zdradzał często zapędy władzy wykonawczej, wprowadzając zamieszanie i paraliżując bardzo często prace władz rządowych. Ani wolność, ani istota demokracji nie polega na samowoli, a Polska ani nie chce ani nie może stać się pastwą wadliwej instytucji i czemkolwiek ona jest i jakkolwiek się ona nazywa.

Źródło prawa i władzy leży w Sejmie, to też źródło to musi być bezwzględnie czyste i zdrowe, gdyż w przeciwnym razie może zatruć zniszczyć organizm państwowy i przyszłość Polski, jak też szerokich mas ludowych. Rząd Polski zależy, zdaniem mojem, w wielkiej mierze od Sejmu i jego zdolności do pracy, to też nic dziwnego, że na Sejm zawsze są zwrócone oczy społeczeństwa, ale też i w tem społeczeństwie istnieje wielka obawa co do zdolności do pracy, a często i poczucia odpowiedzialności Sejmu, a właściwie mówiąc, znacznej ilości jego członków. Nie może Polska istnieć dla Sejmu, lecz Sejm musi być dla Polski.

Krzesło poselskie nie może stanowić posady dla ludzi bez zajęcia, ani też być bezpiecznem schronieniem ściganych przez władze agitatorów. O losie Państwa muszą decydować ludzie dojrzali i przygotowani, jeżeli państwo ma się zostać i rozwijać. Nie ci są pionierami demokracji i postępu, co o niej deklamują, a czynami jej zasadom przeczą, ale ci, co ją wprowadzają w życie, poznają jej wady i braki i starają się je usuwać. Chciałbym, aby PSL. należało do nich.

— Jakie są właściwe cele i zamiary PSL. w tej dziedzinie?

— PSL. — odparł prezes Witos — nie określiło jeszcze szczegółowo swoich zamiarów, przeważa tam jednak zdanie, że należy wzmocnić władze Prezydenta Rzeczypospolitej przez danie Mu możności rozwiązywania i odraczania Izb prawodawczych, w pewnych okolicznościach nawet bez ich zgody.

Również zabezpieczy większą trwałość rządu, aby uniknąć tych strasznych szkód dla Państwa, jakie powodują bezustanne jego zmiany. Ogólnie też panuje przekonanie, że dla usprawiedliwienia pracy Izby poselskiej, należy bardzo wydatnie zmniejszyć liczbę posłów i podnieść granice wieku posłów, jak też i wyborców. Zwiększyć i umiejscowić odpowiedzialność posłów przez zmianę sposobu wybierania więcej osobistego, a mniej automatycznego — jak obecnie.

— Jakie jest zdanie PSL. co do istnienia Senatu? — zadałem kolejne pytanie prezesowi Witosowi.

— Tu mogę tylko — odpowiedział prezes Witos — wypowiedzieć własne zdanie, polegające na tem, że nie widzę sensu utrzymywania ciała, które nie ma prawie żadnych prerogatyw. Mojem zdaniem — albo należy dać prawo inicjatywy ustawodawczej Senatowi, albo należy go znieść zupełnie.

— Czy pan prezes ma nadzieję przeprowadzenia tych daleko idących zmian? jeszcze w tym Sejmie?

— Jestem zdania, że tak. W społeczeństwie polskiem jest co do Sejmu conajmniej rozczarowanie, jeżeli nie oburzenie. To też dążność do zmian jest coraz silniejsza i będzie ona wzmagać się coraz więcej.

Parlamentaryzm w Polsce musi się ratować, jeżeli nie chce być pogrzebanym własnemi rękami. Musi się on zdecydować albo odrodzić się i uzdrowić, albo ustąpić miejsca komu innemu.

Wybór zdaje się dość łatwy — ciągnął dalej prezes Witos. — Zarzut reakcyjności w tym względzie uważam co najmniej za śmieszny. Nikt bowiem nie wierzy, aby obrona własnych praw, a nawet przywilejów mogła być uważana za obronę demokracji i postępu, a próby szukania naprawy stosunków — reakcją! Przychodzi bowiem czas w Polsce, gdzie frazes nie będzie mógł zastąpić ani pracy, ani życia.

— A jeżeli Sejm nie zgodzi się na te zmiany? — zadaję ostatnie pytanie prezesowi Witosowi.

Prezes Witos odparł twardo:

— Pójdziemy z niemi do społeczeństwa i przeprowadzimy walkę, a jestem przekonany, że wybory, do których dążyć będziemy, przeprowadzone pod tymi hasłami, uzdrowią parlamentaryzm i zapewnią panowanie postępu i demokracji, a i Polsce dadzą pełne zwycięstwo.

Stanisław Menczel.

SEN. JEWELOWSKI ZŁOŻYŁ MANDAT.

Gdańsk. (Tel. wł. G. P.). Na jutrzejszem posiedzeniu sejmu gdańskiego odbędą się wybory 14-ego senatora na miejsce senatora Jewelowskiego, który w piątek złożył swój mandat. Do stanowiska tego pretenduje partja narodowo-niemiecka, wysuwając jako kandydata Petrusa.

Zgon Lenina.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Wilno, 22. stycznia.

(m) „Radio Rosta" donosi, że dnia 21 o godz. 18.50 w Górkach pod Moskwą umarł nagle Lenin.

Upadek rządu Baldwina.

Londyn. (Tel. wł. G. P.) Gabinet Baldwina upadł 328 głosami przeciw 256.

Warszawa, 22. stycznia. „Kurjer Polski" donosi z Londynu, że Izba gmin na wniosek partji pracy uchwaliła 328 głosami przeciw 256 votum nieufności gabinetowi Baldwina. Liberali na życzenie Asquita i Loyd Georgea głosowali za wnioskiem partji pracy.

Warszawa, 22. stycznia. (M.) Z Londynu sygnalizują: Posiedzenie Izby gmin skończyło się o godz. 11.38 min. wieczorem. Wynik głosowania przyjęty był owacją Labour party dla Macdonalda i kontr owacją konserwatystów dla Baldwina.

Warszawa, 22. stycznia. (M.) Z Londynu donoszą, że mowie Macdonalda wypowiedzianej w Izbie gmin przed powzięciem uchwały przysłuchiwali się z galerji parów synowie królewscy, książę Walji i książę Yorku. Słuchali oni uważnie mowy Macdonalda, obserwując wrażenie w Izbie. Głosowanie mowy tronowej odbyło się przez podliczenie podniesionych w górę rąk.

Warszawa, 22. stycznia. (M.) Z Berlina telegrafują, że pomimo rzęsistego deszczu pod gmachem Westminster odbyły się owacje tłumu dla opuszczającego Izbę gmin Macdonalda.

Jak będzie wyglądał rząd Macdonalda?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 22 stycznia. (M) Z Londynu telegrafują, że **lista gabinetu**, którą Macdonald przedstawi królowi, jest następująca: Premjer i sekretarz spraw zagr. **Macdonald**. Lord prywatnej pieczęci: leader Izby gmin **Clynes**. Lord kanclerz: sędzia **Sankey**, albo Lord **Parmoor**. Kanclerz skarbu: **Snowden**. Sekretarz spraw wewnętrznych. **Henderson**. Sekretarz dla kolonii: **Thomas**. Sekretarz dla Indji: **Trevelyen**. Sekretarz dla Szkocji: **Adamson**. Prezydent urzędu wychowania: **Haldane**. Pierwszy lord admiralicji **Celdgwood**. Jeneralny poczmistrz **Ammon**. Minister pracy: **Sidney Webb**. Generalny attorney: **Patrick Hastings**. Generalny solicytor: **Slesser**.

Ćwiczenia rezerwistów w r. 1924.

Lwów, 22. stycznia.

Oprócz poboru rekrutów r. 1903, odbędą się w r. b. jak i poprzednio, ćwiczenia rezerwistów dalszych roczników.

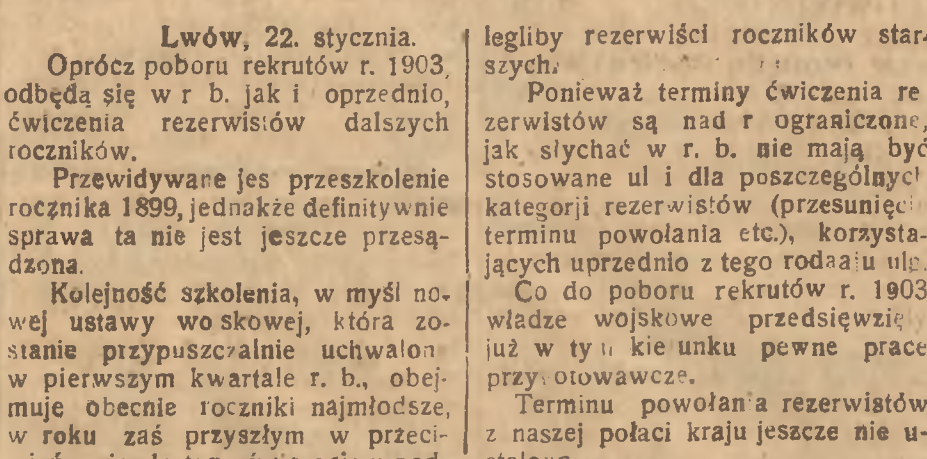
Przewidywane jest przeszkolenie rocznika 1899, jednakże definitywnie sprawa ta nie jest jeszcze przesądzona.

Kolejność szkolenia, w myśl nowej ustawy wojskowej, która zostanie przypuszczalnie uchwalona w pierwszym kwartale r. b., obejmuje obecnie roczniki najmłodsze, w roku zaś przyszłym w przeciwieństwie do tego ćwiczeniom podlegliby rezerwiści roczników starszych.

Ponieważ terminy ćwiczenia rezerwistów są nad r ograniczone, jak słychać w r. b. nie mają być stosowane ul i dla poszczególnych kategorji rezerwistów (przesunięcie terminu powołania etc.), korzystających uprzednio z tego rodzaju ulg.

Co do poboru rekrutów r. 1903 władze wojskowe przedsięwzięły już w tym kierunku pewne prace przygotowawcze.

Terminu powołania rezerwistów z naszej połaci kraju jeszcze nie ustalono.



POWRÓT PREZYDENTA RZPLTEJ DO WARSZAWY.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 22. stycznia. (M). Po porozumieniu się z premierem Grabskim, Prezydent Rzeczypospolitej **przyspieszył swój przyjazd** do Warszawy i oczekiwany jest w stolicy jutro w południe.

PRZYSPIESZENIE WYKONANIA USTAWY EMERYTALNEJ.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 22. stycznia. (M.). W Prezydjum Rady min. odbyła się dzisiaj międzyministerjalna rada, mająca na celu **przyspieszenie wykonania ustawy emerytalnej**. Na naradzie tej przystąpiono do redukcji **rozporządzenia wykonawczego** co do ustawy emerytalnej.

PODWYŻSZENIE DANINY LEŚNEJ.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 22. stycznia. (M) Sejmowa komisja budżetowa debatowała w dalszym ciągu nad **preliminarzem budżetowym Min. robót publicznych. Uchwalono podwyższyć dochody**, płynące z daniny lasowej z 15 miljonów na 50 miljonów mkp. Uchwałę tę komisja powzięła przeciw uchwałom Związku ludowo-narodowego, Chrześcijańsko narodowego stronnictwa i Chrześcijańskiej demokracji.

FREKWENCJA KOLEI SPADŁA.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 22. stycznia. (M). Władze kolejowe informują, że frekwencja podróżnych na kolejach państwowych **spadła poniżej normy** zaraz po ogłoszeniu nowego kursu waloryzacyjnego. **Pociągi świecą pustkami.**

STRAJK KOLEJARZY ANG. ROZSZERZA SIĘ.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 22. stycznia. (M). Z Londynu telegrafują, że **strajk palaczy rozszerzył się na cały Londyn.** Ruch pociągów towarowych i osobowych prawie zupełnie wstrzymany. Rząd jest zdania, że strajkujący nie wytrwają długo. — Poczta jest przewożona aeroplanami.

—o—

PARLAMENT WŁOSKI BĘDZIE ROZWIĄZANY.

Rzym 22 stycznia. Dekret o rozwiązaniu Izby zostanie dopiero jutro wniesiony na Radę ministrów, a ewentualnie w niedzielę zostanie podpisany przez króla. Sprawa rozwiązania jest zupełną dyskrecją. Pewnem jest tylko, że dekret będzie dokumentem dużej doniosłości politycznej. Ma on omawiać okres zdobycia władzy przez faszystów i dzieła odrodzenia Włoch. Kampanja wyborcza stronnictwa faszystów rozpocznie się po wielkiej mowie Mussoliniego, który wygłosi ją na Radzie naczelnej stronnictwa w dniu 23 stycznia.

KONIEC SPORU O RJEKĘ.

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.) „N. Fr. Presse" donosi z Belgradu: Wczoraj popołudniu nastąpiło rozwiązanie komisji parytetycznej, która po zawarciu traktatu w Rapallo miała ustalić granice Rjeki. W ten sposób państwo Fiume przestało istnieć. Jugosławia na mocy układu z Włochami uzyskała na lat 50 prawo korzystania z pewnych części portu Rjeki.

DELEGACJA POLSKA U FOCHA.

Paryż. (Tel. wł. G. P.). Przybyła tu delegacja polska dla wyrażenia hołdu marsz. Fochowi. W skład delegacji wchodzą pp. Ignacy Baliński z synem Janem i książę Adam Czartoryski. Delegacja wręczy jutro marsz. Fochowi portret namalowany przez Wojc. Kossaka.

KASA STRAJKUJE, A EMERYCI CIERPIĄ.

Warszawa. (Tel. wł. Gaz. Por.) Wczoraj w kasie skarbowej przy ul. Rymarskiej 12, gdzie wypłacają pobory emerytom, rozpoczęło się t. zw. włoskie bezrobocie, z powodu niedostatecznego opalenia lokalu.

DRUGA ROCZNICA PONTYFIKATU OJCA ŚW.

Rzym 22 stycznia. Z okazji nadchodzącej rocznicy 2 roku pontyfikatu Papieża Piusa XI wyliczają dzienniki sukcesy Papieża w dziedzinie pacyfikacji świata, złagodzenia ogólnego naprężenia i poprawy stosunków z Francją. Równocześnie wskazują dzienniki na działalność Papieża na polu religijnem, w szczególności przygotowania do uroczystego roku jubileuszowego i przygotowania do zwołania soboru powszechnego.

PREZYDENT GRECKIEGO ZGROM. NARODOWEGO.

Ateny. (Tel. wł. GP.). Liberał Paktiras wybrany został prezydentem Zgromadzenia narodowego.

—o—

FLOTA AMER. STRZELA DO POWSTAŃCÓW.

Berlin. (Tel. wł. GP.). Według wiadomości z N. Jorku, **krążownik amerykański Virginia otworzył w Tampico ogień przeciw powstańcom meksykańskim.**

—o—

NOWY PLEBISCYT W GRECJI.

Ateny 22 stycznia. Venizelos odbył wczoraj konferencję z przewódcami partii opozycyjnej, wobec których podkreślił, że tylko plebiscyt może rozstrzygnąć w jaki sposób wewnętrzna sytuacja polityczna ma być uregulowana. Konstytuanta nie ma już racji bytu. Nowe wybory powinne być rozpisane jak najprędzej.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI MOSKIEWSKIEJ.

Moskwa, 22. stycznia. Ros. Agencja Telegr. donosi, że konferencja komunistycznej partji sowieckiej zakończyła się. Dyskusja pod koniec konferencji była znacznie spokojniejszą, niż na początku. Radek otrzymał zwycięską większość. Przeobrażeński wyraził przekonanie, że różnica zdań po przeprowadzeniu obu rezolucyj komitetu centralnego ustanie, ponieważ opozycja godzi się zasadniczo na tę rezolucję. Przedstawiciele centralnego Związku młodzieży stanęli po stronie komitetu centralnego. Rezolucje komitetu centralnego przyjęto jednogłośnie. Według tej rezolucji demokracja robotnicza uznaje wolne i otwarte prawo do życia partyjnego wszystkich członków i gwarantuje wolność dyskusji, nie godząc się jednak na takie próby, które znajdują się w sprzeczności z zasadami partji komunistycznej.

Olbrzymi połów złota.

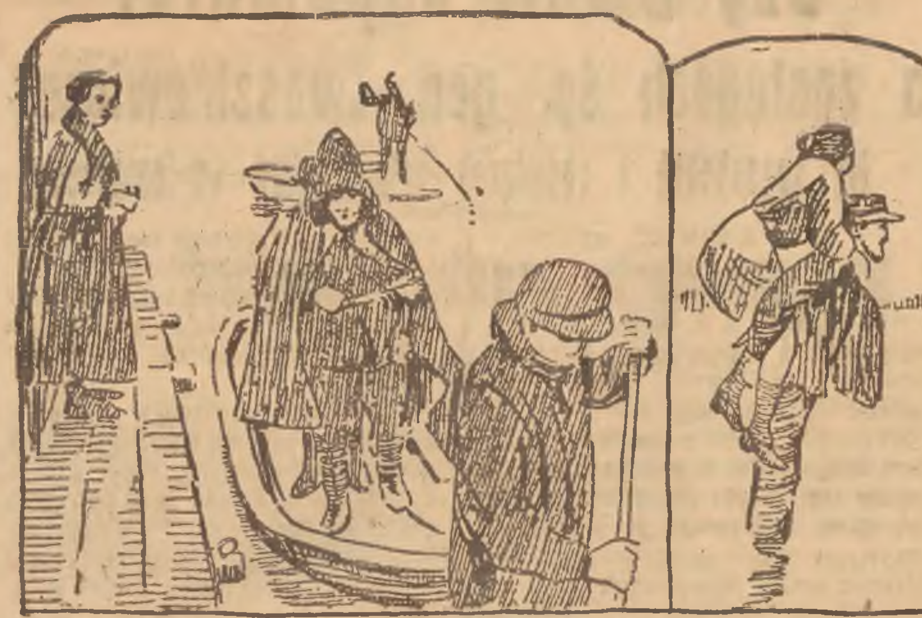
(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 22 stycznia.

(M) Policja warszawska zatrzymała wczoraj na dworcu głównym 11 walizek zapełnionych monetami złotemi ogólnej wagi 253.061 kg. co stanowi wartość jednego tryljona 626 biljonów, 929 miljonów 169 tysięcy marek polskich. Wykrycie tego złota nastąpiło w ten sposób, iż służba kolejowa zatrzymała tragarzy, którzy uginali się pod ciężarem walizek.

Tych tragarzy, jakoteż ich właścicieli zatrzymano i dokonano rewizji, która wykazała, że jedna walizka była naładowana złotemi monetami, rublami, markami, frankami, dolarami, zaś pozostałych 10 walizek było wypełnionych kosztownymi towarami. Badani w policji właściciele złota stwierdzili, że wieźli je dla Skarbu Narodowego, jednak żadnych dokumentów nie posiadali. Po spisaniu protokołu przesłano walizki do dyspozycji władz prokuratorskich.

POWÓDŹ W PARYŻU.



Wylew Sekwany, który już minął, zrządził olbrzymie szkody w niektórych częściach Paryża. Paryż przez kilka dni przypominał Wenecję, gdyż komunikacja odbywała się wyłącznie zapomocą łodzi, albo... na barana, jak to przedstawia nasza rycina.

Jak opiewa ustawa emerytalna
dla funkcjonarjuszy państwowych.

Interesująca tak liczne rzesze emerytów państwowych ustawa emerytalna, obowiązująca od 1. października 1923, została już ogłoszona. Podajemy tu najważniejsze postanowienia tej ustawy, jako obchodzące ogół emerytów.

Lwów, 22. stycznia.

(S). **Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów** państwowych i zawodowych wojskowych **została już ogłoszona, wchodzi w życie z dniem 1. października 1923 i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.**

Najważniejsze postanowienia tej ustawy zawarte są w następujących artykułach:

Art. 6.

Zaopatrzenie **emerytalne** (uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca) wymierza się **zależnie od grupy i szczebla,** do których funkcjonarjusz państwowy (wojskowy) został zaliczony. **Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia, oarz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie** zmiany dotyczące zaszeregowania do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonarjuszy.

Art. 7.

Ustanawia się za świadczenia, obciążające w myśl niniejszej ustawy Skarb Państwa, opłatę **w wysokości 3% uposażenia,** pobieranego w służbie czynnej i na emeryturze. Opłaty te pobiera się przez **potrącenie każdego miesiąca** z uposażenia. Opłata ta obowiązywać będzie przez cały czas istnienia dodatku regulacyjnego. Natomiast z chwilą ostatecznego zniesienia jego wynosić **będzie 5% całego uposażenia.**

Art. 11.

Funkcjonarjuszowi, który po nieprzerwanej conajmniej **10-letniej służbie** państwowej stał się trwale **niezdolnym do służby,** a ponadto utracił **bez własnej winy** trwale conajmniej 95% zdolności do zarobkowania — **dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego 10 lat do czasu służby,** podlegającego normalnemu zaliczeniu **do wysługi** emerytalnej.

Art. 17.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie, pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3. ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9. paźdz. 1923. **Podstawę oblicza się w wymiarze dla samotnego.**

Art. 19.

Uposażenie emerytalne wynosi **do 10 lat służby włącznie 40%** i wzrasta za każdy następny rok służby o 2.4%, w żadnym jednak razie **nie może przenosić 100%** podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego. W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie dodatki, do których emeryt ma prawo w myśl **przepisów** niniejszej ustawy.

Art. 20.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych, otrzymuje ponadto emeryt **na żonę dodatek,** ustanowiony w ust. 1. i 2. art. 4. ustawy o uposażeniu z dnia 9. października 1923.

Art. 21.

Funkcjonarjusz **państwowy** ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku **do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się** z **rodziną** z miejsca dotychczasowego zamieszkania do **przyszłego** miejsca **zamieszkania w wysokości** udowodnionych kosztów przesiedlenia do wysokości ryczałtu, przysługującego mu w służbie czynnej przy przesiedleniach z urzędu.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a w razie przesiedlenia się zagranicę — koszty, poniesione do granicy **Rzeczypospolitej.** (C. d. n.)

PROSPER MERIMEE

Mateo Falcone.

Nowela korsykańska.

Przełożył z franc. Leon Steinklar.

(Ciąg dalszy).

Był to bandyta, który udawszy się w nocy do miasta, aby odnowić swój zapas prochu, wpadł w drodze w zasadzkę strzelców korsykańskich. Po mężnej obronie udało mu się chwilowo ujść przed żołnierzami, którzy go ścigali i przed którymi się ostrzeliwał od skały do skały. Wyprzedził ich jednak bardzo mało, a rana bolesna w nodze czyniła mu niemożliwem dostanie się do gąszczu wpierw, zanim go pogoń dopędzi.

Zbliżył się do Fortunata i rzekł do niego:

— Ty jesteś synem Matea Falcone?

— Tak jest.

— Ja jestem Gianetto Sanpiero. Żółte kołnierze ścigają mnie. Ukryj mnie, nie mogę iść dalej.

— A co powie na to mój ojciec, jeżeli cię ukryję bez jego pozwolenia?

— Powie, że dobrze uczyniłeś.

— Kto wie?

— Ukryj mnie prędko, gdyż już nadchodzą.

— Zaczekaj, aż mój ojciec powróci.

— Chcesz, abym poczekał? Przekleństwo! Będą tu za pięć minut. Ukryj mnie natychmiast, albo zabiję cię.

Ale Fortunato odpowiedział mu z najzimniejszą krwią:

— Strzelba twoja nie jest nabita, a niemasz już nabojów w ładownicy.

— Mam oto ten sztylet.

— Ale czy potrafisz biec tak szybko jak ja?

I żwawym skokiem oddalił się od Gianetta tak, iż ten nie mógł go dosięgnąć.

— Ty nie jesteś synem Matea Falcone! Czy pozwolisz na to, aby mnie uwięziono tuż przed twoim domem?

Chłopiec wydawał się wzruszony temi słowami.

— Co dasz mi za to, jeżeli cię ukryję? — rzekł, zbliżając się.

Bandyta wydobył z skórzanego woreczka, wiszącego mu u pasa, srebrną monetę pięciofrankową, która była niezawodnie przeznaczona na kupno prochu. Fortunato uśmiechnął się na widok srebrnej monety, chwycił ją skwapliwie i rzekł do Gianetta:

— Nie obawiaj się niczego.

I natychmiast zrobił mały otwór w stogu siana stojącym obok domu. Gianetto wsunął się tam, a chłopak nakrył go w ten sposób, że zostawił mu nieco powietrza do oddychania, tak jednak, iż nikt nie mógł podejrzywać, że w sianie tem ukrywa się człowiek. Przytem okazał niezwykłą pomysłowość. Wziął kotkę z małemi kociętami i ułożył ją na sianie tak, że wszyscy musieli sądzić, iż nikt siana tego od pewnego czasu nie poruszał. Następnie, widząc ślady krwi na ścieżce obok domu, przysypał je starannie piaskiem, a potem z największym spokojem położył się napowrót na słońcu.

W kilka minut później sześciu ludzi w brunatnych mundurach z żółtemi kołnierzami, pod dowództwem podoficera, stało przed bramą domu Matea. Ten podoficer był daleki powinowaty Falconego. (Wiadomo, że na wyspie Korsyce zważa się na pokrewieństwa i powinowactwo w dalszych stopniach, aniżeli gdzieindziej). Nazywał się Tiodoro Gamba; był to człowiek bardzo czynny i energiczny, postrach bandytów, z których już niejednego wytropił.

— Dzień dobry, mały kuzynie, rzekł do Fortunata, przystępując do niego. Ależ to dopiero wyrosłeś! Czy nie widziałeś przechodzącego tędy przed chwilą człowieka?

— O, ja nie jestem jeszcze taki wielki, jak wy, mój kuzynie — odpowiedział chłopak gapiowato.

— I to przyjdzie z czasem. Ale powiedz mi, czy nie widziałeś przechodzącego tędy człowieka?

— Czy nie widziałem przechodzącego tędy człowieka?

— Tak jest, człowieka w czarnej aksamitnej czapce spiczastej i w kaftanie haftowanym czerwono i żółto?

— Człowieka w aksamitnej czapce spiczastej i w kaftanie haftowanym czerwono i żółto?

— Tak jest, odpowiadaj prędko i nie powtarzaj niepotrzebnie moich pytań.

— Dziś rano ksiądz proboszcz przejeżdżał przed naszemi drzwiami na swoim koniu, Piero. Pytał mnie się, jak tato się ma, a ja mu odpowiedziałem...

— A ty, mały nicponiu, chcesz być, jak widzę, dowcipny. Powiedz mi prędko, którędy przechodził Gianetto, gdyż to jego właśnie szukamy, a jestem pewny, że szedł tą ścieżką.

— Kto wie?

— Kto wie? — Ja wiem, że ty go widziałeś.

— Czy się widzi ludzi przechodzących wtedy, gdy się śpi?

— Ty nie spałeś, mały urwiszu, wystrzały obudziły cię niezawodnie.

— Czy wy sądzicie, kuzynie, że wasze strzelby robią tyle huku? Strzelbę mego tata słychać o wiele lepiej.

— Niech cię djabli porwą, hultaju. Jestem przekonany, że widziałeś Gianetta. Może go nawet sam gdzie ukryłeś. Dalej towarzysze, wejdźcie do tego domu i zobaczcie, czy nie ma tam tego, kogo szukamy. Łotr szedł już tylko na jednej nodze, a ma dość rozumu, by wiedzieć, że kulejąc, nie dostanie się już do swej bezpiecznej kryjówki w gąszczach. Zresztą ślady krwi tu się kończą.

— A co powie na to tato? — zapytał Fortunato z drwiącym uśmiechem. Co powie, gdy się dowie, że ktoś wszedł tu, do jego domku, w czasie jego nieobecności?

— Hultaju, odpowiedział podoficer Gamba, biorąc go za ucho, wiesz, że to tylko ode mnie zależy, abyś zmienił twój sposób mówienia? Być może, gdy otrzymasz dwadzieścia uderzeń płazem mej szabli, zechcesz nareszcie odpowiadać, jak się należy.

(C. d. n.)

MAŁY FEJLETON.

Przykre rzeczy.

Pierwszego zaraz dnia, przyjechawszy do Lwowa, zauważyłem w restauracji na dworcu przykrą rzecz.

Było tak:

Wypiłem szklankę kawy i zjadłem jedną bułkę. W koszyku było wszystkiego pięć bułek, zatem zostały cztery. Do mego stolika przysiadł się jakiś pan — w futrze, w porządnej futrzanej czapce. Kazał sobie też dać szklankę kawy. Po pewnym czasie słyszałem, jak płacił „białą kawę i jedną bułeczkę“. Zapłacił, zabrał swe manatki i poszedł. Po chwili mimowoli spojrzałem na koszyk — były w nim już tylko dwie bułeczki. Zatem pan w futrze zjadł dwie bułeczki, a zapłacił za jedną. Powiedziałem to garsonowi. Odpowiedział:

— Czy to on jeden?

I to powtarza się w różnych odmianach stale.

Ktoś w kawiarni żąda, aby mu dano nowy numer jakiegoś pisma ilustrowanego.

— Niema!

— Jakto — niema? Wczoraj było, sam widziałem, tylko nie miałem czasu przeglądnąć.

— Wczoraj było, ale gość ukradł!

Stary garson żalił mi się:

— Pan sam widzi, jaka to straszna praca. Gość przyjdzie, a po całym dniu dreptania po lokalu ledwo na nogach się trzymam, ale podam mu wszystko, skaczę koło niego przez dwie godziny, wymęczy mnie. — a jak przyjdzie do płacenia, zataji trzy ciastka. Przy dzisiejszej drożyźnie — to miljon marek!

— Pojęcia nie masz, jak ludzie teraz jeżdżą tramwajami na gapę! — opowiadał mi znów pewien znajomy. — Ludzie wchodzą i wychodzą, konduktor wszystkich zapamiętać nie może. Wchodzi do tramwaju, pyta: — Kto jeszcze niema biletu? — Rzadko kto się zgłasza, o ile od niego biletu nie zażąda.

— Niech pan sobie wyobrazi — kradli mi prąd! — skarżyła mi się pewna znajoma.

Spojrzałem na nią zdumiony.

Młoda, ładna kobiecinka — i prąd jej kradli!

— Biedna pani! — rzekłem z współczuciem. — Jakiż to prąd pani kradli! Kto?

— Elektryczny prąd kradli mi moi sublokatorzy. Włączyli do przewodów kontakt i urządzili sobie kuchnię elektryczną!

Od bułeczki — aż do prądu elektrycznego — kradnie się wszystko.

Zapewne — jest to następstwo nędzy.

Ale bułeczkę na dworcu ukradł pan we futrze. Numer „Świata“, trzy ciastka w kawiarni — też pan we futrze.

A to już nie nędza, lecz — demoralizacja!

Ters.

MIN. DAROWSKI WSTRZYMAŁ WYJAZD DO MOSKWY.

Warszawa 22 stycznia. Wyjazd Min. Darowskiego do Moskwy odroczony został do połowy lutego ze względu na krytyczną sytuację w przemyśle włókienniczym konferencję z Zamoyskim i przygotowywanie materjału do rokowań handlowych polsko-rosyjskich.

Czy Lwów zapomniał o zasługach śp. gen. Iwaszkiewicza?

Ma sposobność i obowiązek spłacić dług wdzięczności.

Lwów, 22. stycznia.

Otrzymujemy następujące pismo: „Niedawno temu zawitała do Lwowa **siostra ś. p. Generała Iwaszkiewicza**. Ze Sybiru przybyła w niedostatku do Lwowa, gdzie żywię pamięć bohaterskiego Obrońcy z r. 1919 — ufając, że tu **znajdzie dobre przyjęcie, pomoc w uzyskaniu pracy, trochę tego ciepła dla siebie, które tak żywo okazywano Jej Bratu.** Po przybyciu tutaj skierowano Ją do szeregu osób, powołanych przedewszystkiem do dania Jej pomocy w zastępstwie wdzięcznego społeczeństwa. A pomoc ta była nagląca, bo chłód i głód nie żartują. Lecz skierowano ją fatalnie: jeden dostojnik obywatelski, wysłuchawszy słów o Jej przejściach i życzeniu, pozbył się gościa daniem Jej... niecałej korony w markach. Drugi takiż dostojnik, roztargniony zawsze, ofiarował Jej... całą koronę w markach. Trzeci służył jej... **poleceniem do domu dla nieuleczalnych.** Wreszcie zajęło się Nią przez miesiąc „Towarzystwo opieki nad kobietami“. Obecnie znalazły się zacne zakonnice, które Ją przytuliły na parę tygodni, lecz dłużej to trwać nie może. Umożliwiły Jej uzyskanie nieco funduszów, z czego **odesłano przedewszystkiem owym dwom „filantropom“ niecałe dwie korony.**

Usłyszawszy o powyższej sprawie, **porozumiałem się na prędce z kilku znajomymi i postanowiliśmy skierować sprawę do tutejszego, zawsze szlachetnego społeczeństwa polskiego.**

„Koronowa“ filantropja nauczyła nas jeszcze raz, że gdy potrzeba zakrzątnięcia się szczerego i skutecznego, tam wyłałowione dusze potrafią się zdobyć co najwyżej na „koronową“ ofiarność.

Zapraszam do pomocy w zaopiekowaniu się sprawą powyższą osoby chętne. Doświadczenie społeczne uczy mię, że najlepsze są dobrowolne zgłoszenia do roboty. Komitety szablonowo tworzone często rodzą się z uwiądem. Proszę osoby chętne o łaskawe zgłoszenie się u mnie w domu przy ul. Listopada L. 94 (3—5 g. po poł.) lub pisemne zawiadomienie o gotowości, a bezzwłocznie stawię się u nich. Ci zgłaszający się sformują **komitet opieki nad Czcigodną Siostrą ś. p. Generała Iwaszkiewicza.** Gdy los Jej ustalimy, gdy otrzyma stosowne zajęcie (bo jest zdrowa i chce pracować), komitet skończy swą czynność i zda sprawę publiczną.

Czcigodna Siostra Generała niewątpliwie raczy przyjąć wszystko to, jako nasz **obowiązkowy dowód wdzięczności.** O fundusze potrzebne zwrócimy się wszędzie. Trafimy i do zacnych jednostek i do zbiorowości cywilnych i wojskowych (bo to przecie sieroca Siostra po ich Generale) i do wszystkich, którzy umieją czcić i kochać co nasze. A z pomocą pośpieszą i ci, może bezduszni, lecz przecie wdzięczni, że im Ukraińcy głów nie zdjęli i pasów nie darli dzięki bohaterstwu ś. p. Generała.

M. Zadora Paszkudzki

Aresztowanie szajki zamachowców.

ARSENAŁ BRONI I BOMB W MIESZKANIU WSPÓLNIKA BAGIŃSKIEGO.

Warszawa, 22. stycznia. Aresztowany Wasilewski, który zamierzał dokonać zamachu na wojskowe wiezienie śledcze przy ulicy Dzikiej, w celu uwolnienia Bagińskiego i Wieczorkiewicza, naprowadził **władze śledcze na całą szajkę,** która z nim współdziałała.

Aresztowano np. niejakiego **Dąbrowskiego, który zamierzał pierwotnie dokonać zamachu osobiście,** lecz, spłoszony przez policję, zaniechał tego.

Dąbrowski wraz z Wasilewskim **staną przed sądem doraźnym.**

W związku ze sprawą Wasilewskiego aresztowano również żonę Krasińskiego, znanego z procesu Bagińskiego i Wieczorkiewicza. Na procesie Krasiński wypierał się znajomości z B. i W.

Aresztowany Kucharski, u którego znaleziono **arsenał broni i bomb,** również miał styczność ze sprawą Bagińskiego i Wieczorkiewicza. Grozi mu sąd doraźny.

Obchód 61-tej rocznicy powstania styczniowego.

Lwów, 23. stycznia.

(jp.). Liczny współudział publiczności we wczorajszym obchodzie rocznicy powstania styczniowego był wymownym dowodem, jak żywą jest zawsze w sercach polskich łączność „pomiędzy dawnemi a nowemi laty“.

Uroczystą mszę św. w Katedrze odprawił ks. kan. Dziurzyński, na chórze przygrywała orkiestra 26 p.p., w stallach zasiedli **weterani r. 1863 z prezesem Syroczyńskim na czele.** Komendę miasta reprezentował **gen. Linde i gen. Thullie,** województwo woj. **Zimny, star. Żeleski,** miasto **prez. Neuman, wicpr. Chlamtacz i Stahl.** Jawiły się też liczne delegacje i cechy ze sztandarami.

Defilada.

Po nabożeństwie odbyła się w rynku defilada przed uczestnikami powstania styczniowego, a następnie uroczysta

Akademja w sali ratuszowej.

Rozpoczął wykonanie programu chór „Echa“, który pod batutą dyr. **Rangla** odśpiewał bardzo pięknie **Maszyńskiego: „Nie zardzewiał miecz nasz stary“ i Nowowiejskiego: „Przyjdź śnie...“.** Następnie gen. Linde imieniem dowództwa korpusu zagaił Akademję złożeniem hołdu bohaterom r. 1863 okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej. Orkiestra 40 pp. odegrała hymn narodowy, poczem **prof. Czołowski** wygłosił bardzo interesujący referat o zabytkach i dokumentach r. 1863, znajdujących się w Rosji, które poznać i wyśledzić udało się prelegentowi jako referentowi i ekspertowi polskiej komisji rewindykacyjnej do spraw zabytkowych w r. 1917.

Prof. Czołowski podniósł doniosłe znaczenie takich zabytków dla utrzymania ducha niepodległościowego w narodzie, a zaznaczając, że Lwów był pierwszem miastem w Polsce, które jeszcze w r. 1913 poczęło gromadzić te zabytki, zwrócił się z apelem do prezydjum miasta, aby przez udzielenie odpowiedniego pomieszczenia dla bardzo cennych zbiorów, jakie znajdują się już w posiadaniu miasta, umożliwiło otwarcie już w czasie najbliższym we Lwowie

Muzeum r. 1863.

Znaczenie żywego dokumentu z epoki lat sześćdziesiątych miało przemówienie prezesa Związku weteranów r. 1863 **prof. Syroczyńskiego,** który dał obraz wpływu, jaki powstanie styczniowe wywarło na potomne pokolenie aż do lat dzisiejszych. Mowca zakończył apelem do społeczeństwa, aby uczciło pamięć **Romualda Traugutta,** w którego osobie symbolizują się nasze walki wolnościowe, **ufundowaniem tablicy pamiątkowej Jego imienia.**

Wzruszającym był

akt hołdu, złożony bojownikom r. 1863 przez lwowski Korpus kadetów,

który jest, jak wiadomo, spadkobiercą sztandaru bojowego, pod którym walczyli powstańcy. Na czele kompanji honorowej, po oddaniu honorów wojskowych, przemówił do sędziwych weteranów oficer, podoficer i szeregowiec szkoły kadetów, poczem na cześć ich pochylił się po trzykroć szanowny sztandar. Odśpiewaniem **„Roty“** zakończyła się ta piękna uroczystość.

Zaco już karzą w Rosji?

(Telegram „Gazety Porannej".)

Pogranicze sow. 22 stycznia.

Ze Smoleńska donoszą:

Tutejszy sąd skazał 11 księży prawosławnych na karę jednorocznego więzienia, każdego pod zarzutem, iż w cerkwiach ich znajdowała się „święta ikona" (obraz), która przyciągała tłumy pobożnej publiczności, czyli, że w ten sposób popi popierali swym wpływem „przesądy i zabobony religijne".

Proces o długi księżnej-awanturnicy.

Bruksela, w styczniu.

(f) 22. bm. przed sadem apelacyjnym w Brukseli odbędzie się proces ks. Luizy Koburskiej przeciw jej wierzycielom o 30 miljonów franków. Swego czasu rząd belgijski zobowiązał się księżnej, która jak wiadomo jest córką zmarłego Leopolda II., wypłacić odszkodowanie 6 miljonów franków w zamian za zapisane jej testamentem dobra, który to zapis unieważniono. Do sumy tej zgłosiła się cała masa dłużników, których pretensje wyniosły przeszło 30 miljonów. Wojna przerwała proces, lecz obecnie szereg dłużników austrjackich i niemieckich wystąpił ponownie z pretensjami. Księżna nie chce płacić w pełnowartościowej monecie z r. 1914, lecz po kursie nominalnym, na co ci oczywiście nie mogą się zgodzić.

Tak więc księżna-awanturnica jeszcze raz zajmuje sobą opinję publiczną, która zapomniała o niej od czasu skonu Gezy Mattachicha.

Rękawiczka — zamiast maszyny do pisania.

N. York, w styczniu.

Donoszą tu o nowym dziwie techniki, o rękawiczce, która zastępuje maszynę do pisania. Cała skomplikowana maszyna do pisania jest złożona w rękawiczce. Rękawiczki są z twardej gumy i na końcach palców mają litery alfabetu, liczby, znaki pisarskie itp. Najbardziej używane litery znajdują się na końcach palców, inne na powierzchni, a małe szpilki utrzymują najwięcej konieczne znaki, które można wydrukować przez zamknięcie dłoni. Wstążka maszynowa jest zastąpiona przez pewnego rodzaju poduszkę tuszową, przymocowaną na wewnętrzne powierzchni ręki, tak, że zamknięcie dłoni wystarcza, ażeby wszystkie litery pokryć farbą. Nie trzeba dodawać, że nowy ten system pisania wymaga nadzwyczajnej zręczności, aby wszystkie znaki były na jednej linji.

Ale jak donosi „Scientific Rewiew" można sobie z łatwością tę sztukę pisania przyswoić. Że taka rękawiczka, jeżeli wogóle istnieje i nadaje się oo pisania, jak twierdzi ameryk. czasopismo, wzbudziłaby wielkie zainteresowanie, jest rzeczą pewną. Możnaby było w takim razie maszynę do pisania nosić we formie rękawiczki w kieszeni.

Mnożna na luty i potrącanie zaliczek.

Warszawa. Uchwałą Rady Min. z dnia 17. stycznia 1924 ustalono mnożną dla uposażeń funkcjonarjuszów państwowych i osób wojskowych na luty 1924 w kwocie 509.064 marek. Przy wypłacie należy potrącić jedną czwartą zaliczki 40% z października i o powyższej uchwale zawiadomić władze swojego okręgu.

Przed traktatem francusko-serbskim.

SFINALIZOWANY MA BYĆ W KWIETNIU RB.

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Mimo oficjalnych zaprzeczeń w sprawie podpisania układu między Jugosławją a Francją na wzór czechosłowacki, sprawa ta znajduje się w stadjum przygotowawczem. Rokowania w tej sprawie są kontynuowaniem nawiązanego już przedtem kontaktu między Serbją a Francją. Definitywnego ich zakończenia oczekiwać należy w kwietniu br. z okazji pobytu serbskiej pary królewskiej w Paryżu.

Radość w Moskwie ze spadku franka.

(Telegram od własnego koresp.)

Moskwa. 22 stycznia.

Jaskrawym dowodem „neutralnego zacpowania się" rządzących sfer sowieckich w wewnętrznych sprawach obcych państw może być fakt żywego zainteresowania, które ujawniono tu wobec wiadomości o spadku kursu franka francuskiego. Zdawałoby się, że jest sprawą, absolutnie nie obchodzące sowietów, szczególnie w obecnej chwili ciężkiego przesilenia wewnętrznego. Jednak, skoro tylko ta wiadomość nadeszła do Moskwy, natychmiast odbyło się nadzwyczajne posiedzenie „komitetu wykonawczego, międzynarodówki komunistycznej", na którem oficjalnie rozważano „ewentualne polityczne następstwa tego faktu ze względów rewolucji światowej"...

Uchwalono rezolucję, stwierdzającą, iż „teraźniejsze finansowe położenie Francji, jest nadzwyczaj pomyślnym dla bolszewizmu czynnikiem, który koniecznem jest wykorzystać przez wzmocnienie działalności francuskiej partji komunistycznej na gruncie ojczystym"... Tyle mówi oficjalna uchwała...

Życie w Polsce droższe niż w Niemczech.

DROŻYZNA PRZEKROCZYŁA U NAS PARYTET ZŁOTY.

Obecnie drożyzna w Polsce przekroczyła w wielu dziedzinach parytet złoty i jesteśmy obecnie jednym z najdroższych krajów na świecie. Niemcy, które jeszcze przed czterema miesiącami wyprzedzały nas pod względem cen, są obecnie znacznie tańsze. Nadesłano nam wykaz porównawczy cen niemieckich, z którego przytaczamy wyjątki, zaznaczając, iż brzmią one w markach złotych (cztery marki 20 fenigów = 1 dolarowi):

Ubranie męskie z kamgarnu, czysta wełna — 100 marek zł. Ulster welurowy — 50 m. zł. Żakiet męski — 48 mk. Spodnie — 15, 12, 9, 3 i pół mk. zł. Palto gumowe — 36, 29 17 mk. zł. Ubranie sportowe (szewiot) — 42, 36, 29 mk. zł.

Koszula damska — 5 mk. Chusteczki batystowe — 25 fen. Pończewka — 50 mk. Obrus biały — 11 mk. Ręcznik żakardowy — 1.15 mk. Koszula męska dzienna — 7 mk. Batyst na metr — 85 fen.

Wiece ludowe w Radziechowie i Felsztynie.

Radziechów, 22 stycznia.

W niedzielę 20 bm. na wielkim wiecu w Radziechowie, któremu przewodniczył p. Holdenmayer, po referatach posłów A. Witosa i Br. Malika, zebrani uchwalili jednogłośnie w rezolucjach:

Wotum zaufania i czci prezesowi W. Witosowi i całemu Klubowi PSL. Piasta, a posłom Brylowi, Pawłowskiemu, Poznańskiemu słowa pogardy i wezwania ich do złożenia mandatów. Pozostałych secesjonistów wezwano do wstąpienia z powrotem do Klubu Piasta.

Secesjonista poseł Poznański obawiając się widocznie swoich wyborców, mimo zapowiedzi, na wiecu się nie zjawił. W dniu 20 bm. odbył się w Felsztynie wielki wiec ludowy. Mimo, że na sali znajdowali się liczni sympatycy „Wyzwolenia" i adherenci Bryla, mowy posłów Pasickiego i inż. Kosydarskiego zrobiły swoje, gdyż opozycjoniści nie potrafili przeciwstawić się należycie rzeczowej argumentacji przemawiających posłów i jednogłośnie uchwalono w rezolucjach: Całemu Klubowi Piasta, a w szczególności prezesowi W. Witosowi, zupełne zaufanie, a posłom secesjonistom, jako rozbijaczom Klubu i burzycielom pracy państwowej i ludowej, wyrażono oburzenie i wezwanie ich do złożenia mandatów.

Telegramy

CO UCHWALIŁA RADA MINISTRÓW.

Warszawa. (Tel. wł G. P.). 21 bm. Rada ministrów uchwaliła statut zrzeszenia lekarzy kolejowych Rzpltej; projekt ustawy o sprzedaży niektórych nieruchomości państwowych w Dębicy, Jarosławiu, Krośnie, Mielcu, Rzeszowie, Wadowicach, Zakopanem, Janowie oraz Dąbrowie Rzeczyckiej pod Rozwadowem; projekt ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, projekt ustawy o Radzie opieki społecznej; rozporządzenie zmieniające przepisy tymczasowe o kosztach sądowych; rozporządzenie w przedmiocie zmiany w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych; projekt noweli do ustawy o państwowej służbie cywilnej; projekty rozporządzeń Prezydenta Rzpltej o niezaliczaniu na podatek przemysłowy przedpłat uiszczanych na poczet tego podatku w postaci świadectw przemysłowych; o pożyczce dolarowej i zastosowaniu stałej jednostki do kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe.

MEKSYKANIE PRZECHODZĄ GRANICE STANÓW ZJEDN.

Waszyngton. (Tel. wł. G. P., Reuter. Z Naco (Arizona) donoszą, że 200 meksykańskich żołnierzy przekroczyło granice, aby przez El Paso dostać się do Meksyku. Za zgodą departamentu Stanu przeszli oni terytorjum amerykańskie.

POLSCY NARCIARZE DO CHAMONIX

Dziś w południe wyjeżdża z Krakowa polska ekspedycja narciarska do Chamonix na zawody olimpijskie. W skład ekspedycji wchodzą: p. Ziętkiewiczowa-Michalewska Ela, Bujak i Krzeptowski oraz narciarze wojskowi m. in. Witkowski ze Lwowa.

CO ZYSKUJE JUGOSŁAWJA W TRAKTACIE?

Belgrad. (Tel. wł. G. P.). „Politika" pisze, że układ w sprawie Rjeki będzie zawierał klauzulę o ochronie mniejszości narodowych jugosłowiańskich w Rjece, jako odpowiednik podobnej klauzuli o ochronie mniejszości włoskich w Jugosławji. Pismo to dowiaduje się również, iż w układzie politycznym Jugosławja otrzyma wolną rękę odnośnie do polityki swej na Bałkanach.

BEZCZELNOŚĆ GDAŃSKICH MONARCHISTÓW.

Gdańsk. (Tel. wł. G. P.) Nacjonaliści gdańscy obchodzili piątek niezwykle uroczyście jako dzień koronacji cesarza niemieckiego. W centrum miasta odbył się liczny pochód, na czele którego kroczyli studenci politechniki. Pochód przeszedł przez całe miasto i złożył wieniec przed pomnikiem Wilhelma I. Inne zrzeszenia nacjonalistyczne urządziły szereg wieców.

Sucha Afryka w r. 1950.

N. Jork, w styczniu.

Johnson, amerykański apostoł prohibicji, przemierzywszy wzdłuż i wszerz całą Afrykę, powrócił obecnie do Londynu, oczarowany, oświadczając, że około r. 1950 Afryka będzie kontynentem zupełnie „suchym", t. j. nie używającym alkoholu. „Sahara — powiedział on z uśmiechem — nie potrzebuje żadnych zarządzeń prohibicyjnych. Jest ona sama przez się wystarczająco sucha. Co się tyczy Egiptu, to jest to kraj muzułmański, król i rząd piją tam tylko wodę, a ludność również wstrzymuje się od trunków alkoholowych. Tylko turyści żądają alkoholu. Afryka południowa konsumuje zawsze dużo alkoholu, ale w końcu przyjmie suchy ustrój".

Johnson, przeprowadziwszy propagandę na kontynencie afrykańskim, powraca obecnie do Ameryki, gdzie odbędzie tournée z konferencjami.

Zniżka c n wyrobów tytoniowych

Lwów, 22 styc nia.

Ponieważ frank tytoniowy wynosi od 21 do 27 bm. 1.900.000 mk., (w poprzednim tygodniu wynosił 1,910.000 mk., przeto wyroby tytoniowe troszeczkę potaniały. Od poniedziałku kosztuje mała 2. gram. paczka tytoniu najprzedn. tureckieg 1,425.000 (o 7 tysięcy taniej), przedniego tureckiego 1.140 00 (o 6 tysięcy taniej), średniego tureckiego 912.0 0 (o 5 tysięcy taniej), kresowego 684.000 (o 4 tysięcy taniej), przedni fajkowy 456 000, zwyczajny fajkowy 323.000 mk. Karton 50 gr. K 9,50 000 (o 8 tys. taniej), Ksanti 8,550.000 o 45 tysięcy taniej), najprzedniejszy sułtański 7.600.000 (o 40 tys. taniej, najprz. macedoński 6.650.000 (o 35 tys. taniej).

Papierosy za sztukę: Damis 133 tys., Sfinks 152 tys. i Kalif 114 tys., (każda sztuka o tysiąc mk. tańsza), Egipskie 85.500, Prezydent 66 500, Damskie 65.500, Sport 57 tys., Wisła 34 tys. i Wanda 28 tys. (każda sztuka o 50 mk. taniej).

Cygara za sztukę: Hawana 684 tys. (o 4 tys. taniej), Belweder 570 tys. i Wawel 494 tys (o 3 tys. taniej), Trabuco 399 tys. i Brytanika 437 tys. (o 2·500 taniej) Cuba 323 tys. (o 2 tys. taniej), Portorico 2.8 tys. i mieszane zagraniczne 209 tys. (o 1.500 taniej), Brazyl Virg. 190 tys., Cigarillos 171 tys. Mk.

Obława na walutowych mikrusów.

Lwów, 23. stycznia.

(h) Wczoraj przedpołud. funkcjonarjusze Ekspozytury śledczej P. P. we Lwowie z Oddziału do walki z lichwą, przeprowadzili obławę na młodocianych, notorycznych „waluciarzy trudniących się nadal mimo kilkakrotnego przytrzymania handlem obcą walutą. Przytrzymano około 15 osobników, których sprowadzono do Dyrekcji policji, gdzie zostali ukarani 3-dniowym aresztem



Lwów 22 stycznia

WYDAWNICTWO „GAZ. PORANNEJ" DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Wobec tego, że gotówka wpłacona na czeki Pocztowej Kasy Oszczędności dochodzi nas bardzo często dopiero po 2. tygodniach, zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów, że odtąd czeków na wpłatę prenumeraty wysyłać nie będziemy. — Prosimy tedy o nadsyłanie nam prenumeraty przekazami pocztowymi, przyczem zwracamy uwagę, że wobec niskich cen prenumeraty porto przekazu prenumeracyjnej nie może być potrącone.

Z Kasyna i Koła lit. art. W piątek 25-go stycznia 1924 o g. 7 wieczorem odbędzie się wykład prof dra St. Grabskiego, b. Ministra wyznań rel. i ośw. publ. „O wychowaniu". Karty wstępu wydaje sekretarjat.

(jp) **Podatek wodociągowy.** Komisja wodociągowa uchwaliła podwyższyć podatek wodociągowy czterokrotnie od dotychczasowej stawki, czyli od 1 korony czynszu przedwojennego będzie od 1-go lutego wynosiła opłata 32.400 mk. Od wody pobieranej zapomocą wodomierzy opłata wyniesie 20 centimów za metr sześc. od mieszkań, zaś 30 centimów od zakładów przemysłowych, z ważnością od 1-go stycznia.

Mnożnik księgarski. Zarząd Stowarzyszenia księgarzy-wydawców zawiadomił księgarnie, że od czwartku 24 bm. mnożnik księgarski podwyższa się do 1.500.000 punktów.

(h) **Mąż awanturnik, żona złodziejką.** Za wywołanie awantury i zbiegowiska w stanie pijanym, przytrzymano w aresztach Aleksandra Malucha, robotnika dziennego, zaś pod zarzutem kradzieży worków na szkodę firmy Jedlicza przy ul. Janowskiej, jego żonę.

(h) **Siostra oskarża siostrę.** Marja Łopuszczak, ul. Kochanowskiego 127 mieszkała przed rokiem u swej siostry Pauliny przy ul. Cłowej 2. a wyprowadzając się od niej zostawiła u niej swój kufer z rzeczami. Wczoraj chciała donosząca kufer swój odebrać i przytem stwierdziła brak rzeczy tj. bielizny wart. miljard marek.

(jp.). **Zniżka miejskich opłat patentowych.** Magistrat uchwalił przedłożyć reprezentacji miejskiej wniosek o obniżenie o 50 procent dodatków miejskich do opłat państwowych za patenty przedsiębiorstw I. i II kategorji i drobnej sprzedaży.

(jp) **Miejskie podwyżki.** Magistrat uchwalił wczoraj wniosek na podwyższenie miejskich opłat: wodociągowej, od koni, powozów, automobili, ogródków i oranżerji. Miejski podatek ładunkowy ma być podwyższony 5-krotnie. Ceny gazu mają ulegać podwyższeniu na 630 mk. za metr sześc. gazu dla użytku prywatnego, a 610 mk. do motorów. Opłata administracyjna na koszta wywozu śmieci uchwalono od 1 lutego podwyższyć o 200 prc. Opłaty od samochodów będą na I. kwartał rb. podwyższone o 100 prc.

Towarzystwo Przyjaciół Skarbu Państwa. W Warszawie powstaje Towarzystwo Przyjaciół Skarbu Państwa. Celem Towarzystwa jest wciągnięcie społeczeństwa do akcji w ugruntowaniu i osiągnięciu jak najpomyślniejszego stanu skarbu państwa. Do Rady Naczelnej Towarzystwa należą: senator ks. Adamski, senator prof. Buzek, prof. Brzeski. Baliński, prof. Kostanecki i prof. Rzepecki. Lokal Towarzystwa znajduje się tymcz. w gmachu centralnego Towarzystwa rolniczego

Podwójne samobójstwo na placu Targów.

Dwaj robotnicy powiesili się razem, trzeci uciek do domu.

Lwów, 22 stycznia.

Wielkie wrażenie wywarł wczoraj w mieście fakt, znalezienia na placu Targów Wschodnich dwu trupów młodych, około 20-letnich chłopców, którzy wczoraj wieczorem dokonali samobójstwa przez powieszenie.

I. Komisarjowi P. P. doniósł wczoraj rano dozorca Targów Wschodnich Józef Kirszlag, że na placu Targów znajdują się dwa trupy. Na miejsce udał się natychmiast. kom. Batorski z wyw. Dostalem i Bandrowskim i ujrzał w pobliżu parku „Dąbrowa" na dwu obok siebie stojących drzewach wiszące zwłoki dwu około 20 lat liczących chłopców.

Przy jednym z nich znaleziono kartkę, na której były wypisane nazwiska Krzywoklawy, Kazimierza Grabskiego i Władysława Andruszki, z adnotacją, iż wszyscy trzej odbierają sobie życie, zasłaniając powód tajemnicą.

W kieszeni Krzywoklawy znaleziono flaszkę z wódką. Urzędujący funkcjonarjusze policyjni ustalili niebawem tożsamość denatów stwierdzili, że samobójstwo popełnili Franciszek Krzywoklawy, lat 21, b. robotnik gazowy, zam. przy ul. Kadeckiej 3, oraz Władysław Andruszko, syn dozorcy zam. przy Supińskiego 8.

Ponieważ brak było zwłok trzeciego desperata, wszczęto poszukiwania, które doprowadziły do znalezienia go żywego w domu przy ul. Snopkowskiej. Desperat ten nazwiskiem Kazimierz Grabski, zeznał, że w ub. niedzielę spotkał się z denatami i ci dali mu do podpisu kartkę, zakrywając ręką treść. Grabski nie wiedząc o co chodzi podpisał, a gdy następnie przeczytali mu jej treść, a mianowicie zawiadomienie swych bliskich, że popełnią samobójstwo, wyśmiał ich nie biorąc tego na serjo, opuścił ich, nie mówiąc o tem nikomu.

Najprawdopodobniej obu młodych chłopców pchnęła nędza, w jakiej się znajdowali, do tego rozpaczliwego kroku.

Olbrzymi sukces „Dantona". Wstrząsające do głębi dzieło Rollanda zdobyło sobie tak wielki rozgłos i uznanie, że na dotychczas sala była rozsprzedana do ostatniego miejsca.

„**Dzwonek alarmowy**". Przemiła ta farsa która wszędzie osiągnęła rekord powodzenia, a u nas w Teatrze Małym grana jest doskonale, zejdzie niebawem z afisza, gdyż ustąpić musi miejsca poważnemu dramatowi Curela p. t.: „Ziemia nieludzka".

Ostatnie przedstawienie „**Księżniczki Olali" i „Królowej Montmartru**". Do niedzieli włącznie na zmianę grane będą te dwie ulubione operetki, które tak są spopularyzowane we Lwowie, że widzowie po kilkakrotnie zjawiali się na tych przedstawieniach. Operetki te nieodwołalnie idą tylko do końca tygodnia, gdyż w poniedziałek już odbędzie się premjera „Katji Tancerki" Gilberta.

Stanisława Szymanowska, która Lwów przyjmuje tak owacyjnie, dała się uprosić na dwa jeszcze występy, a mianowicie w sobotę śpiewać będzie „Madame Butterfly", a w poniedziałek pożegna się w popisowej swej roli w „Lakmé".

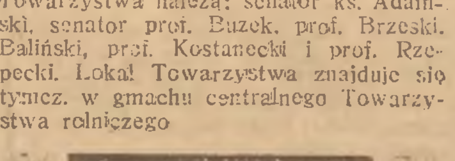
*

TEATR WIELKI.

Środa, 23 bm. „Madame Buterfly" (ostatni gośc. wyst. Szymanowskiej).

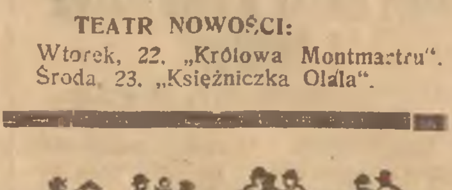
TEATR NOWOŚCI:

Wtorek, 22. „Królowa Montmartru".
Środa, 23. „Księżniczka Olala".



Wszystkie bilety zostały rozsprzedane na środowe przedstawienie „Madame Butterfly" z Szymanowską w głównej roli. Wobec tego Dyrekcja Teatrów uprosiła znakomitą artystkę o jeszcze jeden występ w tej samej operze. Datę podamy niebawem

„Ziemia nieludzka". Teatr Mały pod reżyserją p. Żyteckiego przygotowuje głośną sztukę francuskiego pisarza De Curela „Ziemia nieludzka", która cieszyła się nadzwyczajnem powodzeniem w Paryżu, a ostatnio grana była kilkadziesiąt razy w Warszawie. Rzecz dzieje się w Alzacji w czasie ostatniej wielkiej wojny. Dramat obfituje w bardzo silne momenty. Główne role grają u nas pp. Czarnowski, Wilandówna, Żytecki i Sarnowski. Premjera prawdopodobnie w przyszłą środę.



Z dnia 22 stycznia.

Giełda lwowska.

Na targu akcji skromne obroty. Podaż przewyższa popyt. Naogół brak chęci kupna. Kursa zniżkowe. Zainteresowanie słabe.

Tendencja zniżkowa. — Usposobienie bez ochoty.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Kursa w tysiącach:

Hipoteczny 3400. Pokred. 400. 425. 450 Przemysłowy 2725, 2700, 2800, 2750 Z. B. K. 1475. 1450, 1500, 1525, 1550. Browary 36000 36250. Chodorów 28250. 29500, 28750, 28500, 29000. Cegielski 2975. Galicja 1490, 1375, 1350, 1380. Tołan 2000. Ćmielów 8000. 7500, 7400, 7250. Niemojowski 3100, 3400. Oikos 25500. 25000. 26000. Parowozy 2700. 2650. 2700. Pezet 900, 925. 850. 1000. Pocisk 5100. Siersza g. 32000 (30000). Nafta 2950, 3000, 2950. Marymin 6600. Rakszawa 21000. Siersza el. 2000. Tepege 14000. Tespy 34500, 34750.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach:

Lwów, 21 stycznia.

Akumulator 4800. 4900. 5000. Azot 2750, 2800. Bk Ziemian 230 tysiączka. Brugger 5000, 5050, 5100, nf. 4250, Columbia 300, Czempińska Huta 3100 Elektr. n. Sanem 800, 775. Gazy 100.000, 98000, 96000, 97000. Gazy zachodnie 60.000, 68.000, 66.000, 67000, 65000. Gazolina 5700, 5800, 5900, 5850 Gazociągi 1500. Hydropol 400. Jaworzno drobne 148000. 150000, 147000, Impex 200, Tehate 15000. Lesienice 11000, 10750, 10500, Lokomotywy 9300. 9100, 9000. Olkusz 3400. 3350. 3300, Rucker-Höflinger 6000. Szkło w Krośnie 7000, 7200, 7500, nf. 6500, 6600. Terpentyna 1800, Węglów k. 250, 245, Zgierz 20.000.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 22. stycznia.

Wczoraj tendencja chwiejna lekko zwyżkowa. Obrót średni.

Dolary ameryk. 10½ m. do 10 m. 600 tys., dolary kanad. 9.700 do 10 m., funty szterl. 48¼ m. do 49 m.

Złoto: 20 kor. 49 m. do 50 m., 20 fr. 44 m. do 45 m., 10 rubli 63½ do 65 m.

Srebro: kor. austr. 880 do 900 tys., 5 kor. 4½ m. do 4 m. 600 tys., floreny 2¼ m. do 2 m. 400 tys., ruble 4½ m. do 4 dwie trzecie m.

Giełda warszawska.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 22 stycznia.

(M) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej akcje wśród obrotów umiarkowanych po kursach zniżkowych. Waluty i dewizy prawie bez zmian.

Franki franc. 430000, Dolary 9,850000 N. Jork 9,865000, Londyn 41500000, Paryż 432000, Wiedeń 139½, Praga 284500 Włochy 428000, Belgja 400000, Budapeszt —.—, Szwajcarja 1705000, Holandja 3655000, Frank złoty 1902000, Pożyczka złota 10750000, Bony złote 1590000, Miljonówka 460000. (AW.)

Tendencja utrzymana.

Giełda gdańska.

Gdańsk, 22 stycznia.

Warszawa 0,565 do 0,567, Marka polska 0,588 do 0,592, Dolary 5,9239 do 5,9536. (AW.)

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 22 stycznia.

(Kursa końcowe). N. Jork 580¼, Londyn 24,41, Paryż 25.80, Wiedeń 0.0081½, Praga 16,85, Włochy 25,05, Belgja 23,80, Budapeszt 0,2, Helsingiors 14.40, Sofja 4,10, Holandja 214.11/32, Chrystjanja 81. Kopenhaga 95, Sztokholm 150½, Hiszpanja 73.33, Bukareszt 2,90, Berlin 0,135, Belgrad 6,65¼, Ateny 11,50. (AW.)

GIEŁDA BERLIŃSKA.

Berlin, 22 stycznia.

N. Jork 4189500 do 4210500. Paryż 191021 do 191979. Wiedeń 59850 do 60150, Praga 122692 do 123308, Włochy 184288 do 185212, Belgja 173365 do 174435. Budapeszt 149625 do 150375, Szwajcarja 731168 do 734832, Holandja 1566075 do 1573925. (AW.)

Giełda zbożowa.

Lwów, 22. stycznia.

Ruch na Giełdzie słaby, ogólny obrót około 40 ton.

Transakcje w życie i w jęczmieniu browarnianym przy słabem zainteresowaniu. Podaż bardzo słaba przy popycie na zboże twarde. — Tendencja zwyżkowa utrzymuje się nadal. Usposobienie ożywione.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 37 m. 300 tys. do 38 m. 800 tys.. Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 26 m do 27 mil. Jęczmień małopolski browarniany 23 m. do 24 m. Owies małopolski 44/45 ex 1923 22 m. do 23 m. Mąka pszenna 40 prc. „0" 85 m.. Mąka pszenna 55 prc. „1" 67 m.. Mąka pszenna 70 prc. „4"

52 m., Mąka żytnia 60 prc. 64 m., Mąka żytnia 70 prc. 57 m., Otręby pszenne netto bez worka 13 m., Otręby żytnie netto bez worka 12 m.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania. Ceny szacunkowe bez trans.

Dział ekonomiczny.

Terminarz podatkowy za styczeń i marzec.

Do 22. stycznia nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 1. do 15. stycznia od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego na tenże okres.

Do 31. stycznia składanie zeznań dla celów podatku majątkowego. Zeznanie należy wręczyć władzom komunalnym, które każdemu z płatników są obowiązane wydać pisemne pokwitowanie. **Niezłożenie podania pociąga grzywnę do 1000 fr. zł.**

Do 1. lutego składanie zeznań o obrocie firm pierwszej i drugiej kategorji handlowej, oraz od pierwszej do piątej przemysłowej, jak również co do zajęć przemysłowych, wolnych zawodów i wszystkich przedsiębiorstw sprawozdawczych (spółki z ogr. odp., spółdzielnie). **Podatek obrotowy od zajęć przemysłowych, wolnych zawodów i przedsiębiorstw sprawozdawczych**, nie podpadających pod pierwsze dwie kategorje handlowe i pierwsze 5 przemysłowych.

Do 7. lutego nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 15 stycznia do 1. lutego od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego za tenże okres.

Do 15. lutego podatek obrotowy za styczeń od firm handlowych pierwszych dwóch kategorji i od firm przemysłowych pierwszych pięciu kategorji.

Do 22. lutego nie podlegają waloryzacji kwoty należne za czas od 1. do 15. lutego od firm płacących opłaty stemplowe w gotówce, oraz należności z tytułu podatku giełdowego za tenże okres.

Do 1. marca osoby fizyczne winny złożyć zeznania o dochodzie dla celów podatku dochodowego.

*

Ulgi podatkowe dla przemysłu eksportowego. Minister skarbu wniósł na komitet ekonomiczny Rady ministrów wnioski w sprawie przyznania szerszych ulg podatkowych i kredytowych dla przemysłowców eksportowych oraz w sprawie podniesienia stawek celnych w złocie dla podtrzymania produkcji krajowej.

*

ZRÓWNANIE „ZŁOTYCH" FRANKÓW.

Na mocy rozporządzenia p. ministra skarbu, nastąpiło **zrównanie 3-ch franków, a mianowicie: waloryzacyjnego, tytoniowego i kolejowego.**

Niewielka ta — zdawałoby się — zmiana, posiada olbrzymie znaczenie, jeżeli zważymy, że różnolite kursy franków **wprowadzały zamęt do stosunków handlowych**, na co głośno dotychczas u nas narzekano. Z drugiej strony zrównoważenie franka jest o tyle **pocieszające, że wywoła odpowiednią zniżkę cen na wyroby tytoniowe.**

*

Bony podatkowe. Wczoraj pojawiły **się** w obiegu publicznym bony podatkowe, wypuszczone w odcinkach po 5, 10, **25** i 100 złotych

Na giełdzie zupełny zastój.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 22 stycznia.

(S) W dalszym ciągu utrzymuje się zupełny zastój na giełdzie akcyjnej i dewizowej. Giełda akcyjna w dniu dzisiejszym była nawet słabszo od wczorajszej. To, co dnia wczorajszego akcje zyskały na kursie, utraciły dziś z powrotem. Jak np. Starachowice spadły na 16½, Modrzejów na 40 milj. Węgiel na 23 milj., Cukier na 17½, Cegielski 2,900. Na ogół brak zainteresowania wywołany kompletnym brakiem gotówki. Brak większego popytu i podaży. Dewizy utrzymane. Kursa na ogół nie różniące się od wczorajszych i to zarówno w Warszawie, jak i na prowincji. W Warszawie dolary w obrotach na giełdzie robiono po kursie 9,875 tys. Na prowincji, w szczególności w Krakowie, obroty Nowy Jork po kursie 10,200 tys. Tu również zainteresowanie nieznaczne. Z różnych stron dochodzą wiadomości o zupełnej stagnacji na rynku towarowym. Odbija się to również i na bankach, których obroty zostały w ostatnich czasach znacznie zmniejszone.

Organizowanie Banku Polskiego.

Posiedzenie komitetu organizacyjnego. — Statut Banku podpisany przez p. Prez. Rzpltej. — Prez. Wojciechowski pierwszym akcjonarjuszem.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 22. stycznia.

Tymczasowy Komitet organizacyjny Banku polskiego zwołał dnia 21. stycznia br. przedpołudniem do P. K. K. P. zebranie przedstawicieli sfer gospodarczych celem poinformowania ich o sprawach związanych z powstaniem Banku polskiego. Prezes Tymcz. komitetu sen. Karpiński zakomunikował na wstępie, że statut Banku polskiego został już w dniu wczorajszym podpisany przez p. Prezydenta Rzpltej, ukaże się przeto w jednym z najbliższych numerów dziennika ustaw. Komitet organizacyjny powołany na podstawie tego statutu ustali w najbliższych dniach warunki zapisów na akcje i ogłosi prospekt podający warunki do publicznej wiadomości i wzywające do subskrypcji akcji Banku, którego powstanie ma zapewnić społeczeństwu zdrowy obieg pieniężny. Jako symbol pozwalający liczyć się z powodzeniem subskrypcji nadmienić należy, że Prez. Rzpltej zapisał się jako pierwszy na listę akcjonarjuszów Banku polskiego subskrybując 25 akcji i podkreślając tem samem znaczenie, jakie powstanie Banku polskiego posiada dla rozwoju gospodarczego i finansowego całego państwa.

Złoty polski wchodzi w życie,

jako ustawowy miernik obliczeniowy.

Lwów, 22. stycznia.

Rada ministrów uchwaliła dwa ważne rozporządzenia, dotyczące **określenia wartości przedmiotów i praw w złotych oraz ustroju monetarnym.** — Rozporządzenia te przedłożone zostały już p. Prezydentowi Państwa i prawdopodobnie w tych dniach będą podpisane. Pierwsze rozporządzenie nosi tytuł „o **określeniu wartości przedmiotów majątkowych oraz zaciąganiu i dochodzeniu zobowiązań w złotych".**

Rozporządzenie to ma doniosłe **znaczenie dla naszego życia gospodarczego**, albowiem ustawowo dopuszczone jest jeszcze przed oficjalnem **wprowadzeniem do obiegu złotego polskiego, stosowanie do wielkich obliczeń właśnie tej przyszłej jednostki monetarnej.** Wprawdzie już w r. 1922 ustawa o złotym polskim mówiła o posiłkowaniu się tą walutą — jednakże nie weszła ona w życie.

Wedle art. I. nowego rozporządzenia przewiduje się możliwość stosowania **złotego, przy określeniu cen, przy zaciąganiu zobowiązań, przy wystawianiu weksli, przy wpisach, przy wytaczaniu powództw w sądach — jednem słowem wszędzie, gdzie tylko trzeba wyrazić jakąś kwotę pieniężną.**

Kwestja, wedle jakiego kursu złoty powinien być obliczany, została również wyraźnie rozstrzygnięta przez tę ustawę. Dotychczas bowiem stosowano kursy, zwłaszcza początkowo, to kursy 6 proc. bonów złot., to kurs kuponu 8 proc. pożyczki złot., kurs franka szwajc., kurs giełdowy franka zł., wreszcie ostatnio kurs urzędowy franka zł.

Ustawa więc **z tem obliczeniem zrywa** i powiada, że jako obowiązujący przy wszelkich obliczeniach i **zapłatach przyjmuje kurs urzędowy franka złotego, obowiązujący na dzień obliczenia względnie zapłaty. Jedynie w umowach dopuszcza się jako wyjątek kurs giełdowy franka złotego.**

W końcu dla uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień z tego powodu, czy przed tem nowem rozporządzeniem można było zawierać umowy i wytaczać powodnictwa sądowe w złotych polskich — rozporządzenie **dodaje, że wszystkie takie umowy i powództwa, jak również przyjęty w nich sposób przeliczania złotego na marki, nie mogą być kwestjonowane z tego powodu, że opiewają na złote.**

USTRÓJ MONETARNY W POLSCE.

Drugie, stojące w bezpośrednim związku z dotychczasowemi ustawami o złotym, jest **rozporządzenie o ustroju monetarnym w Polsce.**

Normuje ono **wybijanie i obieg monet polskich, które opiewać będą na złote.**

Pod względem warunków technicznych, ustrój monetarny polski wzoruje się na konwencji monetarnej unji łacińskiej. Monety złote wybijane będą **bez ograniczenia kwoty,** monety srebrne i inne z ograniczeniem. **Tylko monety złote stanowić będą bezwzględny przymusowy środek płatniczy,** inne zaś monety ograniczone będą przy zapłatach pewną **kwotą.**

Ameryk nie utrwalają się w Persji. Do os ą z Teheranu, że rząd perski udzielił konsorcjum amerykańskich kapitalistów koncesji na wyłączne prawo eksploatacji kopalni węgla w północnej Persji oraz koncesji na budowę kolei.

*

Konferencja taryfowa. Min. kolei zwołuje na 25 stycznia międzyministerjalną naradę w sprawie taryf na przewóz zboża tranzytem przez Polskę. Konferencja ta odbędzie się wskutek starań zainteresowanych o obniżenie obowiązujących obecnie na kolejach polskich taryf zbożowych dla przewozów tranzytowych z Rosji i Rumunji do Niemiec, Czecho-Słowacji i Austrji.

*

Oddział P. K. O. w Krakowie Od 20 bm. Oddział P. K. O. w Krakowie rozpoczął przyjmowanie opłat zwykłych i telegraficznych na konta czekowe w Warszawie, Poznaniu i Katowicach. Narazie Oddział P. K. O. w Krakowie ogranicza swe czynności do przyjmowania wpłat, uruchomienie Oddziału w Krakowie dla całości operacji, dokonywanych przez P. K. O nastąpi z dniem 1 marca r. b. Zgłoszenia przystąpienia do obrotu czekowego Oddziału P. K. O. w Krakowie przyjmuje dyrekcja P. K. O w Warszawie.

*

Opłacanie podatku przemysłowego od kupna i sprzedaży nieruchomości. Kupno i sprzedaż nieruchomości nie podlega pod koniec roku podatkowego 1922 opłacie podatku przemysłowego, jako nienależące do żadnego rodzaju przedsiębiorstw, wyszczególnionych w art. I ustawy o państwowym podatku przemysłowym. Natomiast na rok pod. 1923 zawodowo uprawiany proceder kupna i sprzedaży nieruchomości, jako przedsiębiorstwo na zysk obliczone podlega opłacie podatku przemysłowego. O ile chodzi o przedpłatę, to przedsiębiorstwo takie należy traktować jako skup zawodowo uprawiany w celu odsprzedaży.

Sport

Sekretarjat L. K. S. Sparta został przeniesiony na ul. Anczewskich l. 8 p. J. Pawłowski, dokąd należy skierowywać wszystkie pisma. Lokal klubowy mieści się przy ul. Na Bajki l. 37 i otwarty jest we wtorki, czwartki i soboty od godz. 6—10 wieczór.

Walne Zgromadzenie L. K. S. Lechja odbędzie się dnia 10. lutego 1924 r. o godz. 9·30 przedp. w lokalu przy ul. Lindego l. 5 (Poliklinika) z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Sprawozdanie Wydziału. 3) Udzielenie absolutorjum ustępującemu Wydziałowi. 4) Wybór nowego Wydziału. 5) Wnioski i interpelacje.

L. K. S. Pogoń uprasza wszystkich graczy I. drużyny, oraz członków Zarządów poszczególnych Sekcji o łaskawe przybycie w dniu 23. (środa) bm. do lokalu klubowego Zyblikiewicza 17 o godz. 6. wieczorem, celem odbycia posiedzenia Komitetu Zabawowego.

Karpackie Towarzystwo Narciarzy urządza kurs jazdy na nartach dla szkół średnich harcerzy i początkujących, który rozpocznie się wykładem w czwartek (nie w środę) 24 bm. od 7—8 w sali Tow. Gospodarczego ul. Kopernika 20. Zgłoszenia przyjmuje się w lokalu Tow. Podlewskiego 7 II p. w środę i przed wykładem w sali Tow. Gospodarczego.

Wzywa się wszystkich, którzy wypożyczyli narty w wypożyczalni Karpackiego Tow. Narciarzy, by je natychmiast zwrócili, przyczem zwraca się uwagę, że za przytrzymanie nart o jeden dzień dłużej nakłada się karę w wysokości 50 groszy.

Sowiecki raid narciarski. Raid oddziału narciarskiego czerwonej armji na przestrzeni 1.800 wiorst Archangielsk—Moskwa zakończył się. Narciarze przebyli wspomnianą przestrzeń w ciągu dwudziestu kilku dni.

NAGRODY ZA WYNIKI SPORTOWE.

Lotnicy, pływacy i odkrywca groty podziemnej.

Od roku 1911 udziela paryska „Academie des sports" nagrodę ufundowaną przez Henry Deutscha w kwocie 10.000 franków temu, kto dokona czynu **sportowego, stanowiącego materialny, naukowy lub moralny postęp.** W r. 1911 otrzymał nagrodę Beaumont, w 1912 Garros, w 1913 Pegoud, w 1919 Builmin., w 1920 Carpentier, w r. 1922 Augieras. Podczas wojny nagrodzono za

czyny na polu bitwy. Obecnie otrzymał Grand Prix Alain Gerbault, który, jak wiadomo, sam przepłynął ocean na łodzi.

W motywach przyznania nagrody przytoczono słowa Gerbaulta, który zapytany, w jakim celu przedsięwziął podróż, oświadczył: „By naszym przyjaciołom w Anglji i Ameryce pokazać, jak wytrwałym potrafi być Francuz; ponieważ wierzę, że spełniłem najlepszy czyn propagandowy.

Pomiędzy kandydatami, których przy udzielaniu nagrody brano pod rozwagę, znajdowali się: pna Zuzanna Lenglen, mistrzyni świata w tennisie, Gillard, zwycięzca w wyścigach na motorach, Sullivan, Tiraboschi i Toth, którzy przepłynęli kanał La Manche i bohaterowie saharskiej ekspedycji automobilowej Haardt i Andoin — Dubreuil.

Za najważniejszego rywala Gerbaulta uważano jednak odkrywcę groty podziemnej w okolicy Sainte Martory, doskonałego pływaka Castereta, który widząc znikający w niedostępnym otworze skały strumień i przekonawszy się, że ten dopiero po 1200 m. również przez niedostępną szczelinę wypływa, ubrał się w ubiór nurka i nurkując z biegiem wody, odkrył jaskinię, która była istnem muzeum prahistorycznem. Znajdowały się tam szkielety mamutów itp. i szkielet tygrysa, liczące najmniej 20000 lat.

AUSTRJA BIJE WŁOCHY 4:0.

Genua. (PAT). Zapasy między austrjacką drużyną piłki nożnej a włoską zakończyły się wynikiem 4:0 (2:0).

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

MŁODA wykształcona osoba poszukuje posady wychowawczyni dzieci, zarządzającej domem. Wiadomość: Reklama Polska, Warszawa, Jasna 10, oferty „325“. 2889

DO MATURY jednoroczny, wieczorny kurs przygotowawczy zorganizowany przez akademików, rozpocznie się 1 lutego Zgłoszenia: Zamojskiego 10, pierwsze piętro na prawo w godzinach 11—13 i 20—21. 2894

Kupno, sprzedaż, zamiana

KAMIENICE dwupiętrowa z komfortem we Lwowie zamienię za dom z ogrodem w Stanisławowie. Wiadomość: Hellerbach, Stanisławów, Sienkiewicza 2. 2876-2

PORCELANĘ i SZKŁO antyczne kupuje. Zgłoszenia pod „Zbieracz“ do Administracji 2757-?

Rozmaita

FORTEPIANY, pianina, fisharmonje w różnych cenach sprzeda Hanak, Pańska 21. 2878-3

PRASY do siana poleca skład maszyn, Lwów, Krasickich 18 A 2895

ZGUBIONA kartę odroczenia służby wojskowej wystawioną przez P. K. U. Lwów-Miasto, na nazwisko Michał Czerkawski, unieważnia się. 2893

Rozkład jazdy pociągów pospiesznych i osobow.

ważny od 1. czerwca 1923 r.

Ze Lwowa odchodzą:

Piotrowice 3.35, 17.30, 19.40, 21.00
Warszawa 9.35+, 20.05+ (Rozwadów)
Warszawa 13.30, 23.10 przez Bełzec
Poznań 15.00+
Katowice 10.25+
Żywiec 8.20, 23.55
Rawa Ruska 21.15
Śniatyn 7.55, 9.45+, 19.55+, 23.00
Kołomyja 14.25, 17.25
Chodorów 11.50
Podwołoczyska 10.40+, 23.20
Tarnopol 6.06, 17.30
Równe 13.45, 22.40
Radziwiłłów 19.35
Grajewo 9.15 przez Sapieżankę
Kowel 19.20 przez Sapieżankę
Ławoczne 7.25, 16.55
Borysław 9.50+, 19.30, 23.25
Sianki 13.50
Sambor 7.10, 23.05
Chełm-Dęblin 8.55
Stojanów 7.40, 18.35
Podhajce 6.55, 16.20
Jaworów 8.30, 17.15

Do Lwowa przychodzą:

Piotrowice 5.30, 6.30, 8.10+, 16.45, 20.25
Warszawa 8.35+, 22.05+ (Rozwadów)
Warszawa 5.50, 16.55 przez Bełzec
Poznań 13.30+
Katowice 19.10+
Żywiec 9.45, 16.45
Rawa Ruska 7.30
Śniatyn 5.55, 9.10+, 17.00, 18.50+
Kołomyja 12.20, 22.10
Chodorów 7.20
Podwołoczyska 6.20 18.45+
Tarnopol 12.15, 20.50
Równe 6.50, 15.45
Radziwiłłów 9.10
Grajewo 22.10 przez Sapieżankę
Kowel 10.30
Ławoczne 6.50, 22.05
Borysław 10.05, 15.35, 18.20+
Sianki 10.45, 19.40
Sambor 7.35
Dęblin-Chełm 20.40
Stojanów 9.25, 19.15
Podhajce 8.45, 21.55
Jaworów 8.05, 20.20

Ze Lwowa-Łyczakowa:

Podhajce 7.37, 17.03
Winniki 5.45, 13.40, 18.27, [illegible]

Do Lwowa-Łyczakowa:

Podhajce 8.16, 21.22
Winniki 7.11, 15.16, 19.33, [illegible]

Ze Lwowa-Podzamcza:

Tarnopol 6.27, 17.58
Podhajce 7.10, 16.35
Stojanów 7.56, 18.58
Grajewo 9.34 przez Sapieżankę
Podwołoczyska 10.55+, 23.32, 23.47
Równe 14.07, 23.04
Kowel 19.39 przez Sapieżankę
Radziwiłłów 19.57
Lwowa 6.06, 6.36, 8.33, 8.56, 9.13 10.18, 12.01
Lwowa 15.31, 18.33+, 19.03, 20.36, 21.43, 21.55.

Do Lwowa-Podzamcza:

Podwołoczyska 5.56, 18.28+
Równe 6.25, 15.22
Podhajce 8.30, 21.38
Radziwiłłów 8.51
Stojanów 9.08, 18.56
Kowel 10.04 przez Sapieżankę
Tarnopol 11.55, 20.33
Grajewo 21.50 przez Sapieżankę

Ze Lwowa-Kleparowa:

Warszawa 9.06, 13.37, 23.16 (Bełzec)
Jaworów 8.38, 17.23
Rawa Ruska 21.21
do Warszawa 9.00, 13.35, 23.15
do Rawa Ruska 21.20
do Jaworów 8.36
do Janów 14.06

Do Lwowa-Kleparowa:

Warszawa 5.43, 16.49, 20.30 (Bełzec)
Rawa Ruska 7.23
Jaworów 7.57, 20.15

Objaśnienie znaków:

+ Pociąg pospieszny.

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 5 gr., w nadesłanem 13 gr.; po kronice 15 gr., w tekście (kronika, repert., dział ekonom. itd.) 18 gr. na pierwszej stronie 20 gr. za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 3 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 4 gr., matrymonialne, korespondencje prywatne 5 gr., dla poszukujących pracy 2 gr., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 120 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 200 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 240 zł. pol. Ogłoszenie zamiejscowe o 30% drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojace i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 4,000.000 Mk. Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 4,500.000 Mk. — Za granicą 5,000.000 Mk.